

APPREZZAMENT

ROBERT MIFSUD BONNICI

Il-mewt ta' ROBERT MIFSUD BONNICI, li kif konna habbarna grat fil-15 ta' Diċembru li għadda, halliet fost il-membri shabu tal-*Għaqda tal-Kittieba tal-Malti* ċertu vojt li qajla jista' jimtela u vojt

wisq akbar fost dawk kollha li kie-nu jafuh u jgħożżuh bhala kittieb ta' għamla soċjali, religjuża, storika u romantika — kittieb li minn żgħożitu sa ma għalaq għajnejh il-pinna qatt ma telaqha minn idejha.

Robert Mifsud Bonnici kellu f'demmu l-hegga kbira tal-kitba bla mistrieħ, u fuq hekk ma għamilx għajb lil niesu ta' qablu li tagħhom baqa' jżomm il-wirt tal-kitba Maltija. L-isem ta' Klement, ta' Ċensu u Rikard Mifsud Bonnici, qraha tieghu għadu jissemma għall-kitba tagħhom bil-Malti, sew ta' proza kemm ta' poezija, fost dawn ta' min isemmi l-iktar lil Ċensu li

hallielna xhieda sabiha tal-hila tieghu bil-gabra ta' kliem Malti tekniku, frażjoloġiku u idjomatiku, li qed tidher 'l hawn u 'l hinn f'*Lehen il-Malti*. Barra minn dawn nistgħu nsemmu wkoll lill-mejjet Ġanni, missieru, u lil huh Ġużè, li għadu mimli bil-għomor, it-tnejn kittieba tajba ta' versi.

Ftit huma dawk in-nies li f'hajjithom urew u baqghu juru sa meta xjiehu hegga u enerġija daqsu f'kull xogħol li għandu x'jaqsam ma' dmirhom jew ma' xi xogħol ieħor tal-moħħ, ta' kitba jew arti. Meta fi żmien il-gwerra l-kbira kellu l-inkarigu tal-provizjonijiet għall-morda, xjuh u rifuġjati f'Għawdex, barra midmirijiet ta' l-uffiċju tieghu li kien jaqdihom bl-akbar reqqa, huwa sewa ta' għajnuna mlux ftit biex bil-kelma tieghu, flimkien ma' xi awtoritajiet, il-bdiewa jikkoperaw fil-provvista ta' qmuh għall-popolazzjoni fi żmien meta l-ħażna tal-qamħ kienet skarsa.

Haġa tal-għaġeb kif dment li kien għadu jahdem mal-Gvern, keman ukoll wara, sakemm għalaq għajnejh, kellu l-hila jlahħaq ma' dik il-kitba kollha li nsibu msemmija fil-lista tal-pubblikazzjonijiet tieghu. Fost dawn ta' min isemmi r-rumanz *Midinbin*, kotba fuq l-istorja tal-Baned ta' Malta u Għawdex, tal-Mużiċisti,

Kompożituri u Maestri di Cappella, u fuq kollox, id-Dizzjunarju Bijo-Biblijografiku Nazzjonali — l-aqwa xoghol tieghu. Riedet tkun il-hegga u s-sabar tieghu biex qabel ma miet kellu l-hila fl-ahhar snin ta' hajtu jahdmu u jtemmu.

Xoghol iehor mbux inqas interessanti mid-Dizzjunarju Bijo-Biblijografiku huwa l-*Katalogu Klassifikat Manuskritti* fil-Biblijoteka Rjali ta' Malta — xoghol ta' hteiga kbira ghall-istudenti ta' l-istorja lokali, u li kien talab lill-*Unesco*, b'mezz tal-Gvern, biex ighin ghall-pubblikazzjoni tieghu.

Dan l-ahhar fl-okkazjoni tal-kommemorazzjonijiet centinarji ta' Dante, Robert Mifsud Bonnici ippubblika studju partikulari dwar id-*'Divina Commedia'*, li hu ta' ghajnuuna ghall-istudjuzi tal-poezija Danteska.

Fost il-manuskritti li halla ta' min isemmi r-rumanz *Agrippa, Guda minn Karioth*, id-*Divina Commedia* parafrizata taht forma popolari, u l-*Hajja letterarja tieghu* f'20 volum.

Bhala apprezzament tal-kitba religjuza u morali tieghu, li taghha fl-impjiba tieghu, ta l-isbah xhieda ezemplari matul il-hajja tieghu, ismu gie mzejjen, wara mewtu, bl-onorificenza ta' *Pro Ecclesia et Pontifice*, f'cerimonja li saret fit-3 ta' Frar, fit-Teatru ta' l-Universita' Rjali, taht il-presidenza ta' l-Ecc. Tieghu l-Arcisqof Mons. M. Gonzi, bil-kooperazzjoni ta' l-Akkademja tal-Malti.